์ ที่อเรื่อง

: การนำเสนอรูปแบบการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้วิจัย

: นายอนุสรณ์ ยกให้

ประธานที่ปรึกษา

: รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ นพรัก

กรรมการที่ปรึกษา

: รองศาสตราจารย์ คร.สำราญ มีแจ้ง

รองศาสตราจารย์ ดร.จันทนา จันทร์บรรจง

ประเภทสารนิพนธ์ : วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2549

าเทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อนำเสนอรูปแบบการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระบวนการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้บริหารสถานศึกษาต้น แบบ จำนวน 5 คน เพื่อสร้างกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการวิจัย ผลการวิเคราะห์ได้รูปแบบการบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษา 3 ด้าน คือ การบริหารตน บริหารคน และการบริหารงาน ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบรูปแบบการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 เพื่อหาฉันทานุมัติจาก ผู้เชี่ยวชาญ ที่เลือกสุ่มมา 18 คน ขั้นตอนที่ 3 จัดทำประชาพิจารณ์กับกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา 56 คน เพื่อยืนยันและปรับรูปแบบการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาให้เหมาะสม

ผลการวิจัยได้รูปแบบการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา 3 ด้าน คือ การบริหารตน การบริหารคน และการบริหารงาน

การบริหารตน คือการเป็นต้นแบบที่ดี องค์ประกอบที่เป็นกิจกรรมการบริหารในด้านนี้ ได้แก่ การเรียนรู้จากการทำงานเพื่อสร้างทักษะการบริหาร การเรียนรู้จากความผิดพลาดเพื่อสร้าง ความรับผิดชอบ การเรียนรู้จากคนอื่นเพื่อสร้างบุคลิกภาพ และการเรียนรู้จากการฝึกอบรมเพื่อ สร้างวิสัยทัศน์

การบริหารคน คือการใช้คนอย่างเหมาะสมและเต็มศักยภาพ องค์ประกอบที่เป็น กิจ กรรมการบริหารในด้านนี้ ได้แก่ การเสริมสร้างขวัญกำลังใจ ด้วยการจัดสวัสดิการ จัดของขวัญ และจัดทัศนศึกษา การเสริมสร้างมนุษย์สัมพันธ์โดยใช้หลักธรรมทางพุทธศาสนา คือ พรหมวิหาร 4 และ สังคหวัตถุ 4 การเสริมสร้างทีมงาน ด้วยหลักการ ความไว้วางใจกัน เห็นอกเห็นใจกัน ตกลง ร่วมกัน และผลประโยชน์ร่วมกัน และจัดการเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้ง ด้วยการเข้าถึงเข้าใจ ป้องกัน แก้ไขและพัฒนา

การบริหารงาน คือการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน องค์ประกอบที่เป็นกิจ กรรมการบริหารในด้านนี้ได้แก่ การกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วม โดยการเปิดโอกาสให้ผู้มี ส่วนได้เสียได้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจ และร่วมแก้ไข ผ่านคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ที่มีส่วน เกี่ยวข้องกับผลการตัดสินใจ ได้แก่ คณะกรรมการนักเรียน คณะกรรมการช่วงชั้น/สายชั้น คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการสมาคม คณะกรรมการมูลนิธิ คณะกรรมการการจัดกิจกรรมหารายได้ คณะกรรมการงานบริหารทั่วไป

Title : THE PROPOSED MODEL FOR ADMINISTRATION OF SCHOOL

ADMINISTRATORS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE

OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION.

Author : Mr. Anusorn Yokhai

Major Adviser : Assoc. Prof. Dr. Sombat Noparak

Adviser : Assoc. Prof. Dr. Samran Mejang,

: Assoc. Prof. Dr. Chantana Chanbanchong

Type of Degree : Doctor of Philosophy Degree in Educational Administration

(Ph.D. in Educational Administration) Naresuan University, 2006

Abstract

The purpose of this research was to the Proposed Model for Administration of School Administrators under the jurisdiction of the Office of the Basic Education Commission. The research process consisted of 3 phases. Phase 1: to construct the hypothetical model, an analysis of related literature and research was made, and an in-depth interview with 5 model school administrators was conducted. The analysis of the data yielded the 3- dimension model of administration for school administrator --- self managing, people managing, and tasks managing. Phase 2: To verify the 3- dimension model, a group of 18 experts were randomly selected to judge the model, and then a consensus was reached. Phase 3: To confirm and adjust the model, the public hearing of 56 school administrators was held for discussions.

The research eventually yielded the model for administration of school administrators with three dimensions, namely, self-managing, people managing, and tasks managing.

Self-managing is to be a model administrator of self- development. The component activities of this administrative dimension are: learning from work to develop administrative skills, learning from past errors to learn a sense of responsibility, learning from others to develop leadership personalities, and learning from training to create a leadership vision.

People – managing is to utilize personnel to their full potential. The component activities of this administrative dimension are: the improvement of personnel's morales by providing fringe benefits, gifts, and study tour, and the encouragement of human relation in schools, by applying 2 Dhudhist Dhama principles: Promviharn 4, and Sankahawattu 4

Tasks –managing is a school based management. The component activities of this administrative dimension are decentralization and participation. Stakeholders of schools are allowed to involve in the plan-do-check and action process for school development through a number of school advisory bodies, namely, pupils Committee.

Class Committee, Parent Network Committee, School Board, Consultant Association, Academic Advisory Committee, Personnel Administration Committee, Finance and Budget Committee, General Administration Committee.